

Giá bán nhứt trình
AN-HA

Trọn năm.....5.000
Sáu tháng.....2.000

Giá bán riêng nhứt
trình L'APPEL

Trọn năm.....6.000
Sáu tháng.....4.000

Giá bán chung hai bên

Trọn năm.....10.000
Sáu tháng.....8.000

AN-HA-BAO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM
ÉDITION EN QUOC-NGU DE L'APPEL

Organe d'Informations Agricoles, Commerciales et Industrielles
Tăng-lý kiêm chủ-bút: **TRẦN-ĐẤT-NGHIA**

NHÀ BÁO Ở TẠI ĐƯỜNG - Boulevard Delanoue - Sanché

Những bài gởi đến không
đang lên báo được thời
không lệ trả lại, xin các
ngài lưu ý.

Về việc mua bán hay là
mua nhứt-trình hay là gởi
bài đăng báo xin đề thơ
cho M. Trần-Đất-Nghĩa

Lúc mua báo xin các
ngài chiếu cố, gởi số tiền
lớn, bốn-quần lấy làm
thăm cảm.

CHÚC NĂM MỚI

An-Ha-Bao

Cung hỉ tân niên

Quý-Hội (1923) bước qua

Tính lại An-Ha nay đã 7 năm xuất bản, cũng bởi nhờ ơn Quý-vị khán
quan công tình và giúp, nên mới được vững bước dài. (Ta ấy Bón-báo
năm giữ chẳng quên.

Nay nhơn dịp bước qua năm mới, chẳng biết lấy chi làm tình, Bón-báo xin
tặng đôi hàng kính chúc:

Trước chước cho nước nhà

Phong điều vô thuận

Quốc thái dân khương

Chúc cho viễn quan quốc chước

Gia quan tấn tước

Lộc vị cao thăng

Chúc cho chư vị khán quan

Gia đình thuận thọ

Sinh nghiệp phát tài

Sau hết chước cho

Gia trở đều đương chư thái bình

Dân chúng thấy ngấm cơm thanh trị

Cái tết là cái mừng cái lo

Độ rày xem vào mấy tiệm khách, tiệm
nào cũng thấy bày đầy đồ bán tết,
bàn nhiều khăn áo, liên châu pháo
nhân, giấy tiền vàng bạc, cam hồng hoa
quả v.v.v.

Thật là một cái quang-cảnh trông vào
tiệm khách rất rõ mắt dục lòng vì tết,
còn người mình xem ra cũng náo nhiệt
vì tết mà vào ra mua này mua nọ sắp
lo cuộc ăn tết lắm.

Ăn tết! Ăn tết! Nghe đâu mùa màng
năm nay chẳng được khá mà cũng lo
ăn tết, nhà này than túng, nhà kia than
hụt, song gần tết công chẳng quên lo
về cuộc ăn tết. Ôi! Tết, tết là lễ gì mà
dân tộc ta rất tôn trọng như thế? Thứ
hội nghĩa lý chữ tết, tưởng có khi công
còn ú-ớ cho là cỗ lễ ông bà v.v. (tết thì
ăn theo, hoặc bán là này mừng xuân
rước xuân cũng ông quai bà vui chơi
ngơi nghỉ vậy thôi. Nếu nói thế thì có
chi là xất-xất gì?

Như hỏi thêm: mừng xuân rước xuân,
sao không mừng hạ rước hạ, hoặc rước
thu mừng đông? Ấy cũng thời-liết như
xuân, sao xuân được tôn, được mừng,
được tiếp rước; mà lại phụ phàn hạ thu
đông? Còn nói ngày cúng quai ông bà
vui chơi hi-hà, vậy chớ ngày thóc của
ông bà ta, ta cũng không được sao?

Ôi! vấn này lý kia chẳng qua là lời
vô căn, bịnh nhảm-nhĩ của người lâu
khí xưa làm cho quốc dân ta óm-áp đến
nay, thuộc văn-minh Âu Mỹ ta đã uống

sáu bảy chục năm trường cũng chưa
hết bịnh!!! Đáng buồn!!!

Tiết nghỉ: ngày tết chẳng qua là
ngày quai địa-cầu xây giáp vòng mặt
Thái-dương là ngày từ xuân sang hạ,
từ hạ sang thu, từ thu sang đông, hết
đông trở lại xuân, loan-chuyển giáp
nhau là mười hai tháng thành ra 365
ngày là một năm, cứ vậy xoay tròn mãi
mãi, năm nay rồi đến năm nữa, thì có
chi là khác lạ, là quý trọng, có chi đáng
là kỷ-niệm của nhơn-loại, người Âu-
Mỹ vào xem đó là thường, có sao dân
tộc mình đối với ngày tết phải dùng
cái thái độ rất phi thường quá tôn quá
trọng như thế??? Như nói: các nước
phương Tây người ta làm việc mỗi
tuần có ngày chừa nhứt được thông thả
ngơi-ngơi, còn người mình làm việc
một năm chỉ cuối, người thương-mãi,
kẻ nông-phu, thấy thợ gì không có ngày
nghỉ, nên đứng ngày tết được vui chơi
ngơi nghỉ. Thế cũng nên, mà phải có
tiết độ như người không được sao?
lựa phải đi phiên-phí tiếu bạc; giàu
cũng sửa soạn, mà nghèo cũng rộn-
rức áo-áo quần-quần vật-thực bán-
trái, đưa nhau vào tiệm khách mua dự
mua dành cho dịp ăn tết.

Phải biết sự náo-nhiệt mua sắm của
ta đó là sự phát-tái cho tiệm khách.
Chúng ta thử xét mà coi: trong một lễ
tết những hàng hóa của khách tiêu-thụ
về tay của chúng ta bấy nhiêu, thì tiền
bạc bỏ bởi huyết của ta phải đổ về tay

Hoàn hải tân văn

GÀ ĐÓN CÁN:

Cách mấy bữa rồi nơi thành phố Ninh-
Bình (Bách) thiêu hạ đua nhau đi xem
gà bốn cán. Số là ở phố nhà thờ có
nhà kia ấp một ổ gà, khi nở ra có một
con gà có 4 cán, chạy mau hơn các
con khác. Gà này hình tích cũng như
các gà kia, nhưng mà ở gần đuôi lại mọc
thêm 2 cán nữa, đủ 5 móng như 2
cán trước, song nhỏ và thấp hơn một
chỗ cho mèo chạy.

Thế nghĩ cũng lạ, gà gì lại có
4 cán, rồi lại công chưa từng nghe thấy.

CỰU HOÀNG-ĐẾ GUILLAUME II NƯỚC
ĐỨC HẾT GIÀ HÓA TRÉ

Theo lời bác-sĩ Buchardie ở Kinh-đô
Vienna Áo-quốc (Autriche) mới đến
thành London (Anh-quốc) có thuật lại
cũng như lời bác-sĩ Voronoff nói hôm
trước rằng: Bác-sĩ Schmidt tại thành
Prague đã dùng cách thuật của mình mà
làm cho Phế-Đế GUILLAUME II nước Đức
được hết già hóa tré.

Thế thì có thua gì Tạo-hóa!

Nghĩ lễ tết

Nhơn là ta vào ty các sở của nhà-
nước nghỉ từ ngày thứ năm 15 đến
ngày 18 Février 1923.

Ngày bấy nhiêu, tưởng đến đây là chẳng
đau lòng xoắn ruột cho động não!!!
Cho hay một năm dài đằng đằng, tằm
thần thái thái làm việc chơn lăm tay bồng
mỏi hơi dưng giọt lệ phải dành một đôi
ngày ngơi-ngơi vui-chơi sum-hiệp-họ
nàng gia tộc, thế thì công nên bày cách
nào cho cái vui đừng kéo cái buồn mới
đáng. Chớ hiện kim ngày tết của ta xem
vấn còn nhọc-nhọc cho mọi người,
nam cái vui trước mặt, đầu quàng cái
buồn sau lưng, lo chạy sắm mua cho
xong ba bữa, ra rồi nợ rổ chúng đời:
như thế thì có gì mà gọi là vui chơi.

Vậy chúng ta muốn gọi ngày tết là
ngày vui-chơi, thời chúng ta chẳng
nên phiên phi đến tiệm khách làm
giàu cho họ mà mua những vật chẳng
hỗn chí cho chúng ta. Ăn chơi thì
rượu thịt, cam-quít, bánh-trái, chuối-
đưa v.v. v.v. đây toàn là thổ-hóa của
mình có được, chúng ta ăn uống nghỉ
ngơi vui chơi rất tiện mà không mất
tốn hao, lựa phải ham vui theo lệ, chứ
thiệt đem tiền vay bạc mượn mà đổ
vào túi họ, cho họ vui cười, sau mình
sầu nào! Chẳng là khổ hơn họ lắm rồi!

Chúng ta làm sự náo-nhiệt về cuộc
ăn tết bao nhiêu là chúng ta đem được
sự làm nhọc còn chúng ta bấy
nhiều đó.

Ôi! một tết thêm một tuổi, cái già nó
đuôi sau lưng, dăm bảy mươi tuổi buổi
này trong quốc dân ta còn đếm được
mấy người vui mừng lễ tết; lại đã được
mấy người thấy tết mà lo buồn???

Thế-Trung

Nam-Bắc một lòng

Bài «Cái tết là cái mừng cái lo» sắp
vừa rồi kể tiếp được từ T.B.T.V. số 1760
thấy bài của ông Tăng-xuân-Mai rất hấp
ý, vậy xin lục nguyên văn đăng vào đây
cho chư độc giả duyệt luôn. Ấy công là
Nam-Báo tuy xa, chớ tấm lòng như
một.

Tế-Trung

Ta nên cải-lương cách ăn tết

Cứ cái tục ăn tết của ta so với các
tục ăn tết của người khác, ta thấy
tục ăn tết của ta, nào kẻ may và kẻ quẫn, người
sầu sã và kẻ vui, kẻ mua tranh pháo,
người sắm vàng hương. Có nhà tốn đến
một vài trăm, có nhà đôi ba chục,
có nhà mười lăm đồng chẳng hạn. Cứ
xem ngay như độ này thấy hàng khách
hiệu nào hiệu này bật ứt nhứt
người, tập nập lên về sự sắm tết thì
biết. Ấy sự sắm tết của người mình
xa phí như thế, hỏi có tôn hạp không?
Lại trong khi 3 ngày tết, còn bày ra
nhiều trò nhảm nhí: nào vô, nào bánh,
nào rượu, nào chè, nào hương, nào
hoa quả, đồ thập vật, bày ra la liệt
trên bàn thờ, trông hình như cửa
bàng thập hóa vậy. Thế có phải trái với
câu «Lễ giữ kỷ xa đã nhĩ kiem» không?

Cách chơi bời, thì nào kẻ dôi câu đối
người bực tử bình, kẻ chịu thủy tiên,
người đánh hoa cúc, nhà có ra thì tranh
treo tứ-nữ, pháo nổ báo đào, mà người
cũng chẳng nữa, cũng đi-dộp ngoài
sân rần pháo chuột, nhom-nhem trong
vách bửu tranh gà, Châu oit chơi thế
thật là náo nhut ít-một quá.

Cách vắng lại tuột, thì trừ mấy
chỗ đồ hội còn khá, chớ đến các nơi
thôn quê còn hủ hủ, vào tết đến, nhà
nọ sang nhà kia, nhà này đến nhà khác
kể đi đặt giường, người đến mừng
tuổi, kẻ đi xông đất người đến mở
hàng rạn rịp cả đầy đường, kẻ nghĩa có
đi có lại mới toại lòng nhau cũng hay
thật, nhưng chước vì hay bày ra ăn uống
quá, đến nhà nào cũng dọn cỗ, cũng
mời rượu, thành ra say sưa suốt ngày,
một ngày còn khá lại giòng già đến 2,
3 ngày. Hỏi có phải lưu tiền quá không?

Nào ai giả còn nhiều cách hủ nữa, như
trồng cây nêu, rải vôi bột, bẻ cây gia
lâm lộc, giắc củ cải trừ tà, v.v. v.v. Thật
là hủ lậu quá!

Ấy là kẻ qua nấy cách ăn tết của
ta như thế, có phải là phiến văn quá
không? Xin thưa, chẳng những là phiến
văn không, lại ta phí vô ích nữa. Nếu
cứ thế mãi, chớ một ngày còn một năm
vậy ta nên kíp cải lương, tình sao cho
tiện? chớ có lẽ chước theo thói cũ mãi
hay sao?

Nay muốn cải lương cách ăn tết thế
nào cho phải? Tôi thiết nghĩ việc đó
cũng không lấy gì làm khó. Ở đời
việc gì cũng vậy, cứ quí hồ thích trong
là hay, chớ bất cập cũng không được
mà thái quá lại càng không được làm.
Nay xét ra ngày tết Nguyên-đán kin

không phải là một ngày về vàng gì &
trong lịch sử, cũng không phải là một
ngày đáng kỷ niệm gì của dân tộc, chẳng
qua hết xuân sang hạ hết hạ sang thu,
hết thu sang đông, hết đông rồi lại xuân
quả đất xoay chung quanh giáp một
vòng thái dương 365 ngày, hết 365 ngày
là một năm, mỗi năm có một tết. Vậy thì
lấy gì làm quí trọng! Lấy gì làm vui
mừng mà người mình dùng cái thái độ
kính trọng một cách quá đáng đến như

ta, hẳn rằng tết là ngày thờ cúng tiên
tổ, thì quí thần hưởng kỳ khí, chẳng
qua bác nước nên hương là đủ chớ dò
hoa chả lựa có làm chi, bánh chưng
bánh lá có làm chi.

Tôi, hẳn rằng ngày tết là ngày vui
vầy anh em thì hữu vãng hữu lai lẽ
đó chẳng qua miếng trầu obéo nước là
đủ, chớ có chạy có mọn có làm chi,
rượu tây rượu khách có làm chi.

Và lại gọi là tết, thì theo lịch Tục
ngày tết Nguyên-đán này tưởng chừng
như tết Thanh-minh, tết Hàn-thực, tết
Đoan-ngô, tết Trung-thu vậy, chớ có
khác gì. Thế sao lại cái tết Nguyên-
đán này hơn các tết ấy? thật công lấy
làm lạ.

Vậy nay muốn cải lương cách ăn tết,
tôi thiết nghĩ nên theo ngay như các
ngày tết Đoan-ngô, Trung-thu, v.v. v.v.
vấn... thì giản tiện lắm.

Lại nên bắt chước ngay cách ăn tết
của nước Đại-pháp vào ăn tết xưa nay,
chỉ ăn có một ngày thôi, mà cũng mừng
tuổi, cũng ăn tiệc, đủ cả. Thế chẳng văn-
minh lắm ru!

Ôi! nói thì dễ đấy, nhưng làm thì khó,
sao vậy? Vì việc di phong dục tục là
cuộc lớn, không phải một ngày mà
xong được, không phải một lời nói mà
bỏ được tất phải bản bạc còn nhiều, dân
dân mới có thể xong được.

Nay nhân được dịp cải lương mới
này mong rằng các quai trên có lòng
nghĩ đến, bắt các dân nhào thêm một
khoản về mục Tế-tự rằng: (Tết Nguyên-
đán chỉ được ăn một ngày thôi, mà vàng
mà, tranh pháo nhứt đại cấm chỉ v.v. v.v.)
lựa may có thể, mới nói chuyện cải
lương cách ăn tết được.

Tuyệt-như, Tăng-xuân-Mai.

Kính cáo độc giả

Lệ chung niên tinh số, có nhiều
vị mua báo quá năm đã lâu mà
chưa gởi số tiền gởi trả cho bốn
quần. Văn biết mắc bận nhiều
việc nên chừa tôn nhớ không hết
được, vậy bốn quần đề lời kính
nhắc chừa tôn xin chớ phụ tật
lòng gởi số tiền thiếu đến
trả, thì bốn quần cũng nhẹ bớt
một phần tổn kém. Rất cảm ơn.

BÓN-QUẦN

NẤU TRÁI DIỆP LẠM

Phân nước nóng cũng là một loại người
gần gũi nào cũng có thể gặp được
ở Sông Lũy, nơi đây có các nước
ác-mịch thiên nhiên được khai thác

hiệm, là vì người ta thường đem ba
đốt trên tờ báo để cho mọi người hay
biết. Nước ta nên đứng vào vùng (trình
bày) bán khai; nhưng mặt đó xem ra
còn khuyết điểm hơn người nước

Việc duy nhất là việc « Cá » và « Sơn » được dâng pho bày cho người
trừ bệnh bất tử, tôi xin ông chấp bút
ở An-là thì an giùm ông hành, vì có
lời : NẮC NGƯỜI CHỈ TỰA SỞ HỮU TẾ NGƯỜI ; HỮU
NGƯỜI NGƯỜI CHỈ TỰA NGƯỜI XỬ HỮU CHỈ
ông bằng pho lời, tôi rất tham
mến ông làm đồ. « Công thầy thuốc

(*Neolecin annamite*) tên là Nguyễn-đức người ở tỉnh Quảng-ngãi (Trung-âm) có tài làm thuốc trị bệnh rất giỏi, ông dùng trị các bệnh mà thôi; lại người còn có một phương thuốc riêng để trị bệnh hủt Nha-phiến (A-phien) rất giỏi; bất cứ người hủt lâu năm hoặc mới hủt đều trị được cả. Cách trị rất đơn giản, người bệnh chẳng chút chi một đồng, ăn ngủ làm việc như thường, nước uống vào trong 9 ngày thì dứt, hết hẳn nước thuốc. Bỏ thuốc, uống nước cơm cháo dần dần được ăn lương thực như mọi người từ thuở giờ chẳng

Tại Ômôn và tại Cánh tay đã có nhiều
vười nhờ thầy Nguyễn-Điền mà dứt
được Á-phiện, như Xá-Ô-... Hương-quân
... ông Tr. và tôi đây, mấy vị này hút
đúng it, có vị hút đến 3, 6 đồng bạc
Phiện trong một ngày; song cái
vười được rất tại của thầy phục vào
nhân tiêu diệt.

Vười tôi xin để ít lời vào đây chứng
đắc và tôi thề với... hương-quân

NGUYỄN PHƯƠNG-TRUNG
Secrétaire des Douanes et Régie^s
CANTHO

Cuộc chớp bóng

Thứ bảy tuần rồi 27 Janvier, tại trường
Vũ Văn Cao như dịp bài trường
nghỉ lễ Anam một tháng (1" Mars
vui trường) có Hội Patronage Laique ở
Laique cho người đem máy chụp bóng
đi giúp vui nơi trường.

Chiều bữa đó (từ 7 giờ khởi sự chớp
đến 9 giờ mới thôi), có ông Chủ-trưởng,
Đ- học và mấy thầy-giáo cùng các học
sinh tại trường dự xem. Bỗng chớp
hiền sự vui và nhiều sự dữ (chớp, ánh
mặt hồng chi) và hôn-học rạch-từ hôn

ác-vật (science) các nghĩa về loài sống sinh hóa và phẩm thực của loại này ứng chợ cái về cách đóng tuồng, cách áp thừng, v.v. nhiều cách coi bừa ich và soạn mục chẳng cùn, đáng cho học-nhĩ xem đó mà đề vào trí-học cũng được để cho phân biệt vắn. Các cách này chợ

ng những chuyện làm ăn, nhất là
các buổi ăn phong-tinh hoa-
quý không nên chớp, e cho tri hữu
nam hiềm mà lỡ cuộc bút-ngiến
i chăng! Thật đáng khen cái ý kiến
của người sắp bày cuộc chợ ăn này
là nên hữu dụng cho trẻ em, chẳng
hững được giải khuây mà còn là cơ
h cho tri-hóa.

Nghe đầu máy chụp ảnh này là của
L. Lai-thành-Chơ là Điển-chủ ở Bình-
hương lấy cho hội địa chủ hát trong
nhà-trường ở các tỉnh.

Cuộc chụp ảnh được trọng vui, nhà-
trường Võ-Văn rất cảm ơn của hội
Patronage Laique có lòng thiện-
Lai-thành-Chơ
Instituteur à
l'Institution VŨ-VĂN (Cantho)

